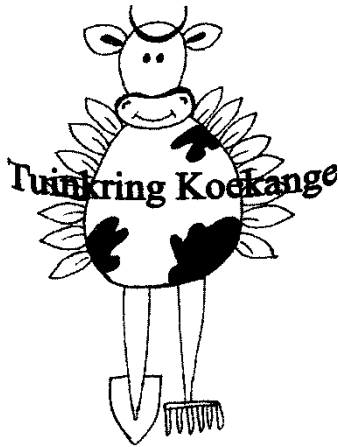

Nieuwsbrief van Tuinkring Koekange

28 maart 2025

www.koekangetuinkring.nl

Beste Tuinvriendinnen en vrienden,

Dit jaar bestaan we 25 jaar. Een hele tijd. Vanuit een buurtgroepje werden we al snel echte club. Vol tuinliefhebbers. Het is bijzonder om te zien hoe onze club zich ontwikkeld. Groot zijn we niet, maar dat is ook niet onze ambitie, liever kennen we elkaar een beetje. Al lukt dat niet altijd meer. Maar tijdens de Tuinsalons: 'Wij hopen dat er dit jaar weer veel **'Tuinsalons' georganiseerd** worden, leren we elkaar en elkanders tuinen kennen. En dan merken we dat ook tuiniers compleet verschillende mensen kunnen zijn. Heel bijzonder om dat te zien. Ik denk dat het belangrijk is die diversiviteit te behouden en daarvan de meerwaarde in te mogen zien.

Informatie

Activiteiten sturen we altijd via de mail. Ook staan ze altijd op de website (zie boven)
De app is wat meer officieus.

Jubileum Feestje

Op 21 juni vieren we een feestje in de voormiddag. In de tuin van Marieke Gerritsen op Anholt in Ruinen. Deli en Thea zijn bezig met het verzinnen van de inhoud en zullen jullie daar binnenkort ook bij betrekken.

De Tuinsalon.

Gezellig bij elkaar komen in de tuin van een van ons. Heel laagdrempelig, met een kopje thee of koffie. We hoeven geen enorme tuin, we gaan ook niet keuren en de tuin hoeft ook niet spic en span te zijn. Wel vinden we het heerlijk om te zien hoe de tuineigenaar van zijn tuin houdt en dat we daarin rond mogen struinen. Gewoon omdat het zo lekker is om buiten te zijn in gezelschap van andere tuinliefhebbers. Iedere tuin is mooi, al spreekt niet iedere tuin je aan. Maar iets leren doe je altijd in een van onze tuinen. Wij hopen dat jullie vast weer data in je agenda plannen om een tuinsalon te houden. En laat dit ons weten. (kan via Thea of Marjan).

Een hartelijke groet, het Tuinkringbestuur
Deli, Griet, Matthija, Thea en Marjan.

Agenda

De activiteiten behalve de Tuinsalons voor het komende jaar.

15 april Plantenruilmiddag en Stekmiddag bij Marjan.

Stekken begint om 13.30. De plantenruil om 14.30 uur. Naast het stekken laat ik ook andere manieren zien om planten te vermeerderen. Geef je wel even hiervoor op.

30 april Hanging Basket maken bij Bert Visscher in Kolderveen 21, Nijeveen bij deze door Groei en Bloei georganiseerde activiteit sluiten we ons graag aan. Start: 19.00 uur. Kosten zijn afhankelijk van de gebruikte planten en materialen.

20 mei Tuinuitje naar Frederiksoord, met een rondleiding door een van hun vrijwilligers. Dat is (ons lid) **Deijke Jannink** (Donkelaar) van het Struunpad. Kosten 14,50 incl koffie/thee koek.

21 juni Jubileumfeest bij Marieke en Sake in de Tuin in Anholt (Ruinen)

15 juli Tuinuitje. Bezoek aan de tuin van Chris Bruinsma in Zuidwolde. Mooie grote tuin in de buurt. Kijk maar eens op deze site. <https://www.hettuinpadop.nl/tuin-chris-bruinsma-zuidwolde-tn117-nl>

10 augustus. Open tuinen Groei en Bloei, we willen met een groep een aantal tuinen bezoeken. Reserveer deze dag vast in je agenda

Tip van Christel: Plantjes markt in Ruinen.

Opgave en vervoer:

Als herinnering mailt Thea een week voor elke activiteit deze nog een keertje rond.

==

Open Dagen die de moeite waard zijn. Mocht jezelf iets boeiends vinden, zet het op de app of op facebook. Altijd leuk.

==

Tuinsalons algemeen:

De tuinsalons zijn om van elkaars tuin te genieten en om samen te zijn. Wat heeft de overhand, dat is voor iederen anders, gelukkig maar. Plan een datum en nodig ons uit. Zelfs in de winter kan het gezellig en informatief zijn, bijv. door een praatje over een bepaald onderwerp te houden.

(Heb je niet alle leden in een groepsmail, vraag dan een van de bestuursleden om je Tuinsalon rond te mailen).

==.

Tuinkringapp We hebben een tuinkring app, waarop veel foto's en informatie wordt gedeeld. En gezelligheid.

==.

FACEbook

Mocht je bij deze groep willen (privé), geef dan je facebookadres door aan Marjan of Ria.

==.

Tip

We willen wat meer aansluiten bij de activiteiten van Groei en Bloei. Hun programma staat ook op onze website.

<https://meppel.groei.nl/home>. <https://hoogeveen.groei.nl/home> je wordt lid door een abonnement op het tijdschrift Groei & Bloei te nemen. Ook niet leden kunnen de lezingen etc. bezoeken.

==.

Els ten Hove is weer in de pen geklommen. Dit keer krijgt de Sleedoorn haar aandacht.

DE SLEEDOORN

De lente, wat een heerlijk jaargetijde! Helemaal met zulk weer, alles begint weer te leven! In onze tuin laat ik bepaalde stukjes gewoon over aan de natuur. Deze lente was het net een klein schilderijtje, sneeuwkllokjes, krokussen, narcisjes, bloeiende hei. Ik zag zelfs al verschillende vlinders en dat is wel al heel vroeg in het jaar!

In de vlindertuin in Zuidwolde komt een heel bijzondere vlinder voor: de sleedoornpage. De Sleedoornpage overwintert als ei en legt zo rond december, januari zijn hele kleine eitjes op het kale hout van de sleedoorn. Het schijnt dat er dit jaar bijzonder veel eitjes geteld zijn...

Joop Verburg schreef hierover een stukje voor de site van RTV Drenthe.

Maar dit moet een stukje over planten worden, daarom van de Sleedoornpage naar de Prunus spinosa oftewel de sleedoorn.

Waar de naam vandaan komt? Spinosa komt van het Latijnse spinosa, spinosum, spinosas wat doornig betekent. En Prunus is een oude Latijnse naam voor pruim.

Dan is de Nederlandse naam sleedoorn iets interessanter. Slee betekent 'de tanden stroef maken', als je een verse bes proeft, is het net alsof de mond rasperig wordt, dat komt door looistoffen die in de bessen aanwezig zijn. Bij de Sleedoorn proef je dat extra sterk waarschijnlijk omdat je een contrasterende combinatie van smaken in de mond krijgt door de ook aanwezige vruchtenzuren. Ook de volksnaam 'Trekkebek' verwijst naar de wrange zure vruchten. Maar wanneer er vorst overheen is gegaan smaken ze een stuk beter!

Je vindt de struik langs bosranden, in houtwallen en sleedoornstruwelen. Door de scherpe stekels werd de struik vroeger gebruikt als afscheiding tussen percelen, samen met de braam

en meidoorn. Naderhand werden deze vervangen door prikkeldraad. Uitgevonden in 1873 door de Amerikaan Joseph Glidden. Het was handiger, makkelijker te verplaatsen en kon ook zeer effectief ingezet worden voor andere doeleinden (oorlog in Zuid Afrika en in de eerste wereldoorlog). (ref.boekenkrant.com/recensie/prikkeldraad)

De struik kan erg hoog worden. Hoe hoog precies, daar verschillen de meningen over. Het hoogste dat ik ben tegengekomen is 12 m hoog en hij zou de leeftijd van 100 jaar kunnen bereiken. De witte, naar muskus ruikende lentebloesem bloeit van maart tot april als een van de eersten op het donkere winterse hout. Je vindt ze veel langs bosranden en heggen samen met de meidoorn en roze(n)bottel (met of zonder n?). Opvallend is dat de sleedoorn eerst bloeit en dan pas bladeren krijgt. Ze zijn vijfvoudig, hermafrodiet met dubbele bloemdekbladen.

Gebruik

Alle delen van de plant zijn ooit gebruikt geweest voor medicinale en andere doeleinden, zowel schors, bloemen, bessen en zelfs de doornen. Nu maken we hoofdzakelijk nog gebruik van de donkerblauwe bessen. Ze bevatten veel looistoffen (wrange, samentrekkende smaak), vruchtenzuren (frisse smaak) en veel vitamine C.

De bessen kunnen verwerkt worden in jam, sap, azijn, gebak, toetjes, wijn, likeur en brandewijn.

Op dier-en-natuur-infonu.nl kun je meer lezen over het medicinale gebruik en vind je een paar recepten voor brandewijn en sleedoorn- appeldiksap.

Naast de mens hebben ook vogels, insecten en zelfs planten plezier van de sleedoorn. De doornige struik is een geliefd plekje voor broedende vogels. Katten en andere belagers kunnen immers niet bij het nest komen zonder zich stevig te krassen. Plantjes zoals Maarts viooltje, Sleutelbloemen en Leverbloempje zijn ook tegen vraat van koeien en dergelijke beschermd. En ook rupsen 'genieten' van de Sleedoorn, in mei vreten de rupsen van de Spinselmot zich door de bladeren heen, maar over het algemeen herstelt de Sleedoorn weer snel van.

De sleedoorn in oude tijden

In de buik van een mummie die is gevonden op de Italiaans-Oostenrijkse grens, Ötzi genaamd, zijn resten van sleedoornbessen gevonden. Deze mummie wordt geschat op een leeftijd van 5300 jaar. Het is het oudste bewijs dat de mensheid sleedoornbessen at.

Hoewel sleedoorn in Griekenland en Italië voorkomt, schijnt er in de klassieke oudheid toch nog niet zoveel aandacht voor de plant te zijn geweest. Pas in de kruidenboeken van de 16e eeuw wordt de sleedoorn weer vermeld. Hier verschijnt hij ondermeer met de naam Acacia, deze naam is afkomstig van oude Duitse plantkundigen. De Duitse kruidkundige Hieronymus Bock meent dat de sleedoornvruchten 'mehr lusts halben, dann sonst zur Arznei' gebruikt werden. Vermoedelijk duidt hij daarbij op het gebruik in de middeleeuwen van de sleedoorn als anticonceptiemiddel: het genot daarvan gold als zondig. Het eten van drie van deze vruchten op vrijdag werd dan ook door de kerk verboden! Ook werden aan de Sleedoorn allerlei goede en minder goede eigenschappen toegedicht.

Symboliek en verhalen: donker en licht

Sleedoorn wordt wel het "donkere" zusje van de meidoorn genoemd. Meidoorn is de zonnige zus, hoort bij het Keltische jaarfeest Beltane (1 meifeest) en sleedoorn is de duistere zuster, gekoppeld aan Samhain, de Keltische start van de winter op 1 november. Ze bloeit dan niet, en de donkere kant lijkt voelbaar. Ook in onze ziel, en dat is precies de bedoeling.

Sleedoorn bloeit dus als een van eerste in de lente, met de sneeuw witte bloesems op de donkere takken, terwijl de omgeving nog dor en kaal is. Dus zeker een teken van licht in nog koude tijden. De sleedoorn symboliseert zo doende de lichte kant van het leven maar heeft ook te maken met donkere kant ervan. Sleedoorn wordt ook met ongeluk of zelfs de dood geassocieerd. Zij brengt ons in contact met onze schaduwkant, en leert ons daar juist zonder angst naar te kijken. Laat je licht schijnen in de duisternis, belicht de schaduwkanten van je ziel. Dan wordt alles duidelijker en kunnen we negatief denken om zetten in positief.

Ook heksen speelden soms een rol bij deze Sleedoorn: in het Oosten van Europa spijkerde men op Walpurisavond (de 1e mei) kleine kruisen van sleedoornhout boven de ingang van het huis of men droeg als anti-magisch middel een sleedoorn tak in de kleding genaaid. Voor mij is dit feest totaal onbekend. Het is een van oorsprong Europees voorchristelijk lentefeest dat sinds de 18e eeuw in Duitsland, Tsjechië, Estland, Zweden, Finland en Nederland. (Nederland werd in de info genoemd, is dat misschien iets uit deze omgeving?) Vanwege de uiteenlopende tradities heeft het feest diverse betekenissen en functies. Van oorsprong gaat het terug op feesten die zich richten op vruchtbaarheid en op de dunne scheidingslijn tussen leven en dood. Er is over dit gebruik veel te vinden en vind je het leuk om er meer over te weten te komen dan hier een paar web-adressen: Britafalk.nl/sleedoorn-omarm-de-duisternis
Kunst-en-.info.nu/geschiedenis cultuur

Walpurisavond

Maar er waren in het verre verleden nog veel meer gebruiken waarin wordt verwezen naar de sleedoorn: In de Keltische bomensymboliek is de sleedoorn verbonden met het feest van Samhain. In de tijd van de sleedoorn bedrijven de Keltische kruidenvrouw Morrigan en de god Dagda samen de liefde om zo het nieuwe jaar te concipiëren. Verder worden in veel sprookjes en vertellingen de sleedoorn met slechte voortekenen geassocieerd.

Meer weten? Zie InfoNu.mythologie en ook onder InfoNu, Kunst en cultuur: sleedoorn verhalen en verleden.

Het is een behoorlijk lang stukje geworden en voordat ik er aan begon had ik nooit gedacht dat er over deze heel 'gewone' sleedoorn zoveel te vertellen was!

Els ten Hove.

Nb. Els heeft, voor dit verhaal, gebruik gemaakt van diverse websites.